

Yapılandırılmamış Öğrenme Konusunda Öğretmen Adaylarının Yeterliliği Ölçme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yapılandırılmamış Öğrenme Konusunda Öğretmen Adaylarının Yeterliliği Ölçme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32818>

Özet

Yapılandırma Öğrenme Konusunda Öğretmen Adayların Yeterlili Ölçeği (YÖKÖYÖ), öğretmen adayların **yapılandırma öğrenme** yaklaşımları konusundaki yeterlik algılarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. 2013 yılında E. Yeşilyurt tarafından yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda geliştirilen bu ölçek, eğitim bilimleri alanında öğretmen yetiştirme programlarında yapılandırma ölçeğinin uygulanmasına yönelik yeterlilik düzeylerini belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılık ve edeğer ölçeklerle pozitif korelasyon gösteren güçlü psikometrik özelliklere sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Yapılandırma öğrenme, yapılandırma eğitimi, öğretmen yeterliliği, öğretmen adayları, ölçek geliştirme, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Yeşilyurt, E.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmen adayların **yapılandırma öğrenme** kuramının ilkelerini anlama, bu ilkeleri sınıf ortamında uygulama ve buna uygun öğretim stratejileri geliştirme konusundaki mevcut yeterlik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde saptamaktır. Bu araç, öğretmen eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek ve yapılandırma konusundaki eksiklikleri belirleyerek müfredat iyileştirmelerine katkıda bulunmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, öğretmen adayların sadece teorik bilgiyi değil, aynı zamanda yapılandırma yaklaşımına uygun olarak öğrenci merkezli etkinlikleri planlama, problem çözme becerilerini teşvik etme ve değerlendirme süreçlerini yönetme gibi pratik yeterliklerini de ölçmeyi hedefler.

Yapı

Yapılandırma Öğrenme Konusunda Öğretmen Adayların Yeterlili Ölçeği, öğretmen adayların **yeterlik** algılarını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle öğretmenlerin belirli bir görevi başarıyla yerine getirme kapasitelerine olan inançları ifade eden öz yeterlik kavramıyla yakından ilişkilidir. Ölçek, yapılandırma pedagojinin farklı boyutlarını kapsayan alt faktörlerden oluşmaktadır.

Ölçülen yapı, öğretmen adayların öğrenmeyi aktif, sosyal ve bulaşsal bir süreç olarak görme eğilimlerini, materyal seçiminde esnekliği, işbirlikçi öğrenme ortamları oluşturma becerisini ve

öğrencilerin anlam oluşturma süreçlerini destekleme yeteneğini içermektedir. Bu çok boyutlu yapı, öğretmen adayların sadece ne bildiğini değil, bildiklerini nasıl uygulayabileceklerine dair inançları da yansıtır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, aracın ölçmeyi amaçladığı yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin geçerli olduğu tespit edilmiştir. Yapısal geçerlik, faktör analizleri ile desteklenmiştir (güvenirlik bölümünde belirtilen faktörlere özgü katsayılar bu yapıların varlığını ima etmektedir).

Ayrıca, eşzamanlı geçerlik (uyum geçerliliği) kavramı olarak, Yayıncı tarafından geliştirilen bu ölçek ile Arkün ve Akar tarafından geliştirilen eşdeğer bir ölçek arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki ($r=0.554$, $p<0.05$) bulunmuştur. Bu bulgu, YÖKÖYÖ'nün, ölçülmek istenen yapılandırma öğrenme yeterliliği özelliklerini diğer güvenilir araçlarla paralel olarak ölçebildiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik düzeyi, yüksek iç tutarlılık katsayıları ile desteklenmiştir. İlk geliştirilen ölçeğin genelinde hesaplanan **Cronbach Alpha** iç tutarlılık katsayısı 0.979 gibi oldukça yüksek bir değere ulaşmıştır. Ölçeğin faktörlerindeki bu katsayılar ise 0.918 ile 0.814 arasında değişmiştir.

Revize edilen ölçekte de güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir sınırların üzerinde olduğu görülmüştür. Revize edilmiş ölçeğin genel **Cronbach Alpha** değeri 0.940 olarak tespit edilmiş, faktörlerin katsayıları ise 0.878 ile 0.574 arasında değişmiştir. Elde edilen bu yüksek değerler, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu açıkça göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metinde faktör yapılarının ayrıntıları (faktör sayısı, varyans yüzdesi) açıkça belirtilmese de, faktörlere ayrılmış iç tutarlılık katsayılarının sunulması, ölçeğin geliştirme aşamasında çok boyutlu bir yapıyı ortaya çıkarmak amacıyla Faktör Analizi (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi) yapıldığını göstermektedir.

Faktör analizleri, ölçeğin maddelerinin yapılandırma öğrenme **yeterlilik** algısının farklı yönlerini temsil eden alt boyutlar altında toplandığını göstermiştir. Faktörlerin iç tutarlılık katsayılarının 0.574'ten 0.918'e kadar geniş bir aralıkta yer alması, ölçeğin yapısal olarak güçlü ve kapsamlı olduğunu, ancak bazı alt boyutların diğerlerine göre daha sık bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Bu yapı, yapılandırma öğrenme farklı uygulama alanlarının (örneğin, planlama, uygulama, değerlendirme) ayrı ayrı ölçüldüğünü düşündürmektedir.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynak metinde derecelendirme bilgisi belirtilmemiş olsa da, güvenirlik ve geçerlik çalışmaları bu tür bir formatı işaret etmektedir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Yükseköğretim Düzeyindeki Öğrenciler (Genellikle 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adayları.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory)

Anahtar Kelimeler

Eğitim bilimleri, psikometrik özellikler, öz yeterlik, pedagoji, eğitim fakültesi, Cronbach Alpha.

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışması 2013 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için yazarın akademik izinlerinin alınması gerekmektedir. Ticari kullanım ve ücret bilgisi için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Orijinal makale ve ölçek maddelerinin bulunduğu PDF dosyası şu adresten indirilebilir: yapilandirmaci-ogrenme-konusunda-ogretmen-adaylarinin-yeterligi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yeşilyurt, E. (2013). Yapılandırılmamış öğrenme konusunda öğretmen adaylarının yeterliliği ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *NWSA-Education Sciences*, 8(2), 285-307. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2013.8.2.1C0588>

Ek Kaynak Linki: dergipark.ulakbim.gov.tr

Yapılandırılmamış Öğrenme Konusunda Öğretmen Adaylarının Yeterliliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde

de?i?tirilmemelidir.

Ölçek Maddeleri Kaynak Metinde Verilmemi?tir. Maddelere ula?mak için lütfen yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM